

שיניקן 91
גבעתיים.

רב ביכנ"ס וראש הכולל הרב משה גבאי שליט"א

תפארת צב"ד

כולל "מלכות שבתפארת"
ע"ש אלימלך ומלכה שוימר

פרשת ראה

עלון מס' 274

"ראה אנכי נתון לפניכם היום ברכה וקללה. את הברכה אשר תשמעו אל מצוות ה' אלוהיכם."

אם יפגוש אותך אדם ויאמר לך אם תעשה מה שאני אומר אני נתון לך מיליון דולר... אתה אפילו לא תתרגש... תהרהר בלבך... "קודם נראה אותך גומר את החודש"... וגם אם נניח שיש לך מן הסתם בסוף הוא יאמר, "הבטחתי, אבל לא הבטחתי לקיים..." ואם יבטיח לך משהו שאתה לא בטוח בו, בכלל בריאות, נחת מהילדים, ו...כל מה שתגע יהיה זהב... בכלל אפילו לא תבטיח לכיוון שלו.

אך כשהקב"ה בעצמו אומר "ראה אנכי נתון לפניכם היום ברכה וקללה", אתה יכול לסמוך על מי שאמר והיה העולם! שהכל שלו והוא זה שמבטיח! וזה "אנכי" רמז ל"אנכי ה' אלוהיך" של עשרת הדברות. אני הוצאתיך ממצרים והחיים שלך תלויים בי, אתה יכול לסמוך. והתורה היא לא סתם ספר חוקים בלבד "אנכי" שאומרת הגמרא שאתה שייך בברכת כתבית יחבית! אני את עצמי כתבתי ונתתי בתוך התורה. לא לחינם הפרשה הזו יוצאת בזמן זה, מי הקיף החמים, ימי בימי הזמנים, ימי חופשה שבהם המכשולות עצומים. וניתן לומר מי שעבר את החופשה בשלום-רוחני שייך בברכת הגומל... אמרתי למישהו אתה יודע אהנונו בחודש אב, וא"כ ר"ת 'אלול בא' כדאי להתחיל לחשוב על אלול... האמת הוא ענה לי תשובה מעניינת! הוא טען שלא עשיתי נכון את הר"ת, אלא א"כ זה ר"ת, 'אלול באלול'! יש זמן, אל תזכיר לנו את זה עכשיו...

לכן פרשת רא"ה אומרת ראה אלול הגיע תתכונן, לפעמים נוקים של יום חופש אחד צריך אלול שלם אולי כדי לתקן ולכפר עליו. עומדים רבים מהמפרשים על שינוי הלשון שהתחיל בלשון יחיד 'ראה', המשך נתון 'לפניכם' שהוא לשון רבים, וזאת מדוע?

יש תירוץ ידוע של היחתי סופר' ע"פ הגמרא בקידושין [מ]: לעולם יראה אדם עצמו חציו חייב וחציו זכאי, וכך גם כל העולם כולו. עשה מצווה אחת אשריו שהכריע עצמו וכל העולם לזכות, עשה עבירה אחת אוי לו שהכריע עצמו והעולם כולו לכף חובה. ולכן כן ראה אדם יחיד, אך אחר שעשה מצווה הרי שהשפיע על העולם כולו ונעשה "לפניכם ברכה וקללה".

פירוש נוסף יש בזה, ונקדים לו סיפור... היה מעשה בדרשן אחד שהזמנו לבית הכנסת, לפי התחושה והענווה של הרב, הוא היה ראוי ללא פחות מאלף איש משתתפים, ועוד הקרנה ע"ג מסכים בחוץ... אולם כשהגיע הופתע לראות שיש רק אדם אחד בלבד!

אחרי המשבר וההלם הראשוני, לא ידע אם למסור את השיעור או לא, שאל את המשתתף היחיד, מה דעתך? אני אישית ציפיתי ל... "קצת יותר" משתתפים, למסור שיעור! האמת, השיב האיש, אני איש כפרי ופשוט, איני מבין בדברי תורה אבל אני מבין בפרות הרועות באחת. ומה אומר לך אם יש לי מאה פרות, וחלילה אגיע בבוקר ואראה שנגנבו כולם ולא נשארה כי אם פרה אחת, מה דעתך האם אתן לה לאכול או שמה לא אתן לה?

הבין הרב את "הרמז", ומיד החל בשיעור שהכין בעמל רב, אחר שעבר שעה, שעתיים, ושלוש, הפסיק לרגע הרב הדרשן, ושאל את המשתתף, מה דעתך לעצור כאן או שמה להמשיך עוד?

אמר לו האיש, "מה אומר לך, אני לא מבין בדברי תורה, אני מבין רק בפרות, אם יש לי מאה פרות, ואבוא חלילה בבוקר ואראה שנגנבו כולם ונשארה רק פרה אחת, האם אתן לה אוכל כמו שאוכלת פרה אחת, או שמה אתן לה את האוכל של

המאה פרות כולם??
וזה המוסר השכל כאן, אם אתה צריך לדרוש ולדבר לפני אדם אחד, אל תזלזל רק איש אחד... כי אין לך אפשרות לדעת מה הדבר שבסוף יצא מהמאמץ שאתה תשקיע כאן. הניא בספר יאור דניאל מעשה בדרשן שדרש לפני זוג אנשים בלבד בלי להתייאש, ודרש עם כל החשק כאילו האולם מלא מפה לפה, בסוף הדרשה שאלו אותו איך אתה מסוגל לדרוש בזוהר חשק והתלהבות?

התשובה שהשיב מעניינת ומחזקת! "וכי אמבולנס אינו נוסע עם כל האורחות והמהירות, רק כדי להציל אדם אחד...?" הבעיה שאנחנו לפעמים נוועים בנגיעה אישית של כבוד אישי ורצון למחמאות שגורם לנו לחוסר רצון וסיפוק אם אין כמות אנשים מכובדת. אולם ככל שנעשה יותר לשם שמיים פחות יפריע לנו, אלא רק לדעת שאני עושה כרגע רצון ה'.

ובכל זאת צריך לדעת, שמתוך שלא לשמה בא לשמה, ואין לזלזל באדם שמכוון גם לכבוד, בדור הזה גם זה משהו, והרבה מאוד בתי כנסת וישיבות נפתחו לא ממש כדי להגדיל תורה, אבל אחר שנפתחו ודאי יש בהם ריבוי כבוד וסיפוק. וזו כוונת הפסוק ראה לשון יחיד, גם כזוה לשון יחיד תראה "לפניכם" כי מי יודע הדברים שדוברת לפני היחיד מה גדול כוחם ומה תהא ההשפעה לדורות עליו ועל צאצאיו.

עוד יש לפרש... "למה דווקא אני...?" "למה לא הוא...?" כל מי שיש לו ילדים בודאי "זוכה" לשמוע את המשפטים האלה לא פעם כשביקש דבר מה מאחד מילדיו. באמת להורים לא תמיד יש תשובה למה ביקשו מילד זה ולא מהשני, [לפעמים פשוט זה יותר נוח כי הוא עושה מהר ואילו אחיו צריך לשכנעו ולבדוק אחריו, וכי]. אבל לאבא אחד היתה תשובה טובה יותר כאשר אמר לו בנו "למה דווקא אני?" הוא כינס את כל ילדיו וסיפר להם סיפור.

וכך אמר, בימי הישואה האיומה, בעוד הנאצים ימי"ש עשו סלקציות מי נראה להם מתאים לשוק העבודה נלקח לצד אחד, ואילו מי שאי"ן בו תועלת" נלקח לרכבת המוות המובילה לעולם שכולו טוב... וכך הם פיצלו משפחה אחת, את האב לקחו לצד אחד, ואילו את האשה ובהיה שלא עמדו בסף הדרשיות [מבנה גוף, וגובה] נשלחו לרכבת אחרת.

רגע לפני שהחלו הרכבות לנסוע, ראתה האם שהתפילין של בעלה נשארו עמה, מיד קראה לבנה ואמרה לו רוץ בלי שיביחניו בך, הסתן לרכבת השניה הביא לאבא ושוב. מיותר לצאת שהדבר היה כרוך בסכנת חיים של ממש, אם יבחינו בו, נידון ללא משפט בירייה אחת יותר מדי... עברה מחשבה במוחו, אמא, למה דווקא אני...? [עוד לא ידעו שרכבת זו דוהרת לאבדון...] אבל החליט לא להתווכח עם אמא, וכך בשקט יצא וחדר לרכבת השניה והביא לאביו את התפילין.

אך כאשר ניסה שוב לצאת ולשוב לאמו, צפרה הרכבת וסגרה את דלתותיה, הוא ניסה לומר שאין כאן מקומו... אבל בזה ניצלו חייו. וילד זה... מספר האב, זה אני! בזכות זה שלא אמרתי, למה דווקא אני, ניצלו חיי מכל שאר בני המשפחה שהיו על הרכבת השניה. מכאן ואילך תחשבו פעמיים לפני שתציאו את המילים "למה דווקא אני", כי זה יכול לחרוץ גורלות של חיים.

זה אומר הפסוק, ראה... אנכי! שכל אחד ואחד יראה את עצמו שהכל תלוי בו. לא יאמר יש אחרים, זה תלוי בהם, וכל הצרות נגרמות בגללם... אלא אני איש בצרות ובידי יש את הכוחות לשנות על ידי פעולה טובה. וידועים דברי המעלה לעולם יראה אדם את עצמו ואת העולם כולו חצי חצי, עשה מצווה אחת הכריע את עצמו וכל העולם לכף זכות, עשה עבירה אחת הכריע את עצמו וכל העולם לכף חובה. וזה הרכב שיש בכל אחד ואחד. **שבת שלום.**

זמני השבת

הדלקת נרות: 19:07

צאת השבת: 20:07

זמן ר"ת: 20:40

זמני תפילות בביה"כ:

ימות השבוע: יום שבת:

שחרית: 7:30
מנחה גדולה: 13:15
מנחה קטנה: 19:10
ערבית: 19:30
מנחה ער"ש: 19:17
שחרית: 8:00
מנחה שב"ק: 18:58
ערבית מוצ"ש: 20:07

שיעורי תורה:

א - ה: 8:10 - 9:00 - גמרא מסכת בבא בתרא עם הרב משה גבאי.
א - ה: מיד אחרי תפילת ערבית - גמרא עם ר' יהודה עובדיה.
ב: 20:00 - 21:45 - שיעור בזרע שמשון עם ר' יצחק לוריא טהור.
שבת: 17:30 - גמרא ופרקי אבות

אקטואליה בפרשה:

"וקראת לשבת עונג..."

שיעור פרשת שבוע מתקיים כל יום חמישי בשעה 20:00
ע"י הרב משה גבאי שליט"א
כולם מוזמנים.

סיפורי צדיקים:

סיפר פעם מרן הגר"ח קנייבסקי זצ"ל, שהיה פעם עם מרן החזון איש בעיר צפת. ושם פגשו יהודי ישיש שטען בפניהם שזכה בעצמו לראות בחייו את הגאון הקדוש הרידב"ז.
החזו"א ביקש ממנו לספר לו איזו עובדה אחת שהוא זוכר עם הרידב"ז ז"ל, וכה סיפר האיש.
בישבת שובה היה בית הכנסת של הרידב"ז מלא אנשים מפה לפה, מאות מתושבי צפת באו לשמוע דברי כיבושין שיצאו מפי קודשו. לקראת השעה היעודה שבה אמור הרב להתחיל בדרשתו כל מבואות בית הכנסת כהר היו מלאים ממש. כשהגיע הרב מעוטף בטליתו לדרוש, חשש שכאשר ייכנס לפתח הראשי יעמדו כולם לכבודו וגם לפנות לו את הדרך הצרופה בין כך.
מה עשה הרב? הקיף את בית הכנסת והגיע אל מאחורי הכותל של ארון הקודש ששם אמור לעמוד ולדרוש. שם היה חלון בימורח, טיפס הרב לעיני הקהל המשתאות לראות את גדול הדור מכפיף את עצמו בחלון וזוחל פנימה, לא להטריח את הציבור! אמר הגר"ח שהחזו"א נהנה וסיפר זה כל היום!

שאל את הרב

ניתן להתקשר לשאלה והתייעצות לטל' 052-7622517

האם צדיק כיופיס נפשוות אבספי וחלביז ואה רציון הנשפק אליהמז מותר להשתמש באותם כחיים. ולחלב שום הכשרה בין שימוש זה וזה. וכן אם נשפך על הכיריים ודאי זה נשרף. ועוד הרתחתם ברצף הרי היא לכיבוך קל תמיד.

כסאני עונף יהא סאיה פפה' ולא סייאתי ופאיע' אאני. האם אענפי בעיקר לספרדים שעונים עד 'דאמירן בעלמא' זו שאלה מצוייה. וההלכה היא, שיאמן של 'בריך הוא' לא יענה. אך אם כבר הגיע גם 'אמן' של 'דאמירן בעלמא' יענה אמן אף שלא סיים.

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה וקריאת התורה!

'רובי היה ילד מצטיין, הפרח של הבית שלנו. לא יודעת מה קרה לו, בשלב מסוים הוא פרק את עול המסגרת הלימודית, וחיפש לעצמו עיסוקים אחרים... האווירה בבית הפכה לכאובה ומתוחה. ראינו את הילד קמל מול עינינו ואין לאל ידינו להושיע...', ניגבה אמו דמעה סוררת, נשכה שפתייה בכאב והמשיכה לדבר אל הרב.

יואז, אחרי שההידרדרות נמשכה ברצף כמה חודשים, הגיע הערב הזה, ט"ז בטבת תשס"ב. היה קר, חורפי מבחץ וקפוא מבפנים... זה היה הערב בו רובי לא חזר הביתה. לא חזר... חיכינו לו ערים, ניסינו להבין מה קרה, היינו רגילים שהוא חוזר בשעות מאוחרות, אבל רק לקראת שתיים בלילה הוא התקשר וביקש שלא נדאג כי טוב לו, והוא לא מתכנן לחזור, ורגע אחר כך הוא ניתק את השיחה.

ניסינו לחזור לאותו מספר, אך היה זה טלפון ציבורי. מאותו יום רובי ניתק קשר, לא מגיע ולא מבקר, לא רוצה לשמוע ולא רוצה להכיר את המשפחה. מדי פעם אנחנו מקבלים דרישת שלום ממסעותינו בעולם הרחב, או ממישהו שראה אותו אי שם בעיר זרה ונידחת, אך הוא לא רוצה כל קשר אתנו, בורח מאתנו כמטחווי קשת...!

'זה קורע לב', הוסיפה האם ושוב פרצה בבכי, 'לא הפסקתי לחשוב עליו, מה קורה איתו, איפה הוא, מה מעשיו ומי דואג לו. זה כאילו נלקחה ממני חתיכה מהלב ונשלחה אל הבלתי נודע... הבושות כבר לא מעניינות אותי, מה יגידו השכנים זה כבר לא הנושא. יש רק נושא אחד, והוא רובי שלנו, ילד פרח שנעלם לנו בין האצבעות, שהחליף באר מים חיים בבורות נשברים של צחנה וזוהמה. אני לא עומדת ביוגן הזה, אך מה אוכל לעשות?'

הרב והרבנית האזינו בקשב לדברי האם, לכאב הלב הנורא והמיסר שבצבץ מכל מילה ובקע מכל דמעה. הם ביקשו ממנה לשתות משהו ולהירגע, לשבת בנוחות על הספה ולהשיב את נפשה. רק אחרי כמה דקות, החלה הרבנית בהצעתה המפתיעה: 'יכח הרגש שלנו, אמרה בשיקול דעת ומתוך הבנה, 'הוא כח חזק ביותר, שאיננו מודעים לעוצמתו ויכולותיו. כרגע, הרגש כלפי רובי קשה מנושא, הן הוא הכאיב כל כך, התרחק מהוריו מולידו, והתחושות כלפיו נעות בין זעם לאכזבה, בין צער לתסכול מתמשך. בואו ננסה לשנות דיסקט...', אמרה הרבנית, ופרשה את הצעה המהפכנית:

'אני מציעה, שמהיום ואילך, מדי יום ביומו, תנסי למצוא שעת ערב רגועה ותכתבי לו מכתב מרגש ומחמיא, על הצדדים היפים שבאישיותו. נכון, זה לא קל - הרי דמותו מצטיירת דווקא דרך הצדדים הכאובים והקשים, הרי בבואתו יוצרת תחושה לא נעימה, אך אפשר לנסות להיזכר בחוויות ילדות מעוררות נוסטלגיה, או במידה טובה שטרם חלפה מנפשו...'

האשה הביטה מופתעת, והרבנית המשיכה: 'וואז, פשוט לכתוב לו מכתב. למשל: רובי שלי! אתה נמצא רחוק, אך אני יודעת שבתוככי לבך בוער זיק של געגוע להוריד, לבית בו גדלת. הן היית ילד כה משפחתי, אהוב ואוהב, ואין ספק שזה לא עזב אותך לחלוטין...'

או לדוגמה - רובי היקר שלי! אני יודעת שאתה ילד עקשן, אבל אני זוכרת היטב את כל הפעמים שהעקשנות הזו הובילה אותך להצטיינות ולהשיגים מפתיעים. רובי! יש לך כח עקשנות מבורך הטבוע בדמך, ובוודאי כל מה שתצא ותשאף - תצליח להשיג!'

עיניה של האשה היו פעורות בתדהמה, קשה היה לה להאמין שתוכל להביע רגשות חיוביים כלפי רובי... אך הרבנית הסבירה, הוסיפה ונתנה דוגמאות למכביר, כיוונה והדגימה כיצד אפשר למצוא גם ברובי נקודות אור, ואותן פשוט להעלות על הכתב. 'תכתבי לו מכתב, כל יום. תחמיאי לו בחום, באהבה, כמעשה אמה לבנה יקירה וגאוותה. את המכתבים הוא כמובן לא יקרא ולא יקבל בכלל, אלא את תקראי אותם מדי יום ביומו, שוב ושוב...'

ביום הראשון, נכסס העט עד דק והאם בקושי הצליחה לרשום את המילים 'רובי היקר שלי'. רגשותיה הכאובים הציפו אותה, היא התקשתה לכתוב לו, ולא הייתה מסוגלת להביע יותר מכך, ולפיכך חזרה וקראה רק את שלוש המילים הללו, פעם אחר פעם, שוב ושוב. אחרי כמה ימים, כבר הוסיפה מחמאה: 'רובי המתוק שלי! אני בטוחה שאתה עדיין מחייך לחברים שלך!', חתמה את שמה וקראה את המכתב שוב ושוב...

במעטפה חומה, נערמו המכתבים זה על גב זה, מלב אמה אוהבת, ומתגעגעת, המצפה לבנה אוהבת. הראשונים היו קצרים, והם הלכו והתארכו, עוד ועוד... המכתבים הללו הגבירו את תחושת הכאב, והגדילו את סאת הצער. אך עם זאת, הפכו את האכזבה לגעוגע, את התסכול לרצון, ואת הזעם להשתוקקות לראות אותו שוב... וכך זה נמשך כמה חודשים...

ואז זה קרה לילה אחד, צלצול הטלפון קטע את השקט, 'אמא? זה רובי. אני יכול לחזור הביתה לפסח? כך בקצרה, בתשע מילים... לקח לה זמן להתאושש מההלם, והיא אמרה 'כן, בשמחה', סתמי כזה, כאילו הייתה מוכנה לשאלה הזאת בכל רגע. רק לאחר ששמעה את צליל הניתוק, הבינה שהשיחה הסתיימה... זמן מה לאחר מכן, נשמעו נקישות על הדלת. בחור צעיר עמד שם, לבוש ברישול, על פניו חיוך, ובוזיות עיניו דמעות חרטו וגעוגעו. נכנס הביתה, והודיע: 'הייתי בכל העולם, וכעת חזרתי למקום הטוב ביותר בעולם!'

אמא עמדה בקצה הסלון, מסרבת להאמין למראה עיניה. הסמיקה והחווירה חליפות, לבה הלם בפראות... 'מה, באמת? הייתה התגובה העניינית והקצרה שהצליחה להפיק מפיא, מסרבת להאמין שבנה חזר... 'כן, באמת, באמת!' אמר הנער בדמעות שהתמוזגו בדמעות אמו... שעות ארוכות הם ישבו על הספה, והוא סיפר, וסיפר, וסיפר... ולבסוף סיפר מדוע חזר הביתה.

'איני יודע למה, אבל בחודשים האחרונים, התחלתי להרגיש שאין בעולם מישהו שאוהב אותי כמוך אמא. התחלתי להתגעגע אליך אמא, והרגשתי שאני חייב לחזור הביתה... התחושה הזו הלכה והתחזקה מיום ליום. בשבועות האחרונים כבר התפוצצתי, והרגשתי שאני חייב לחזור אליך אמא... 'יהיה לי קשה... אך בסוף עזרתי אומץ וחזרתי, כי אין מקום כמו הבית ואמא!'

אמא הביאה לו את צרור המכתבים שכתבה וגילתה את סוד המגנט... בחודשים האחרונים, החלטתי להתגעגע אליך. שמתו בצד את הכאב והאכזבה, והחלטתי לראות בך רק את הטוב, ולחשוב עליך רק טוב. הנשמה שלך שמעה, הלב שלך הרגיש... והם אלה שהביאו אותך חזרה הביתה...'

מתוך פניני פרשת השבוע

בניין עדי עד:

הפעם נדבר על "מתנה" בחיי הנישואין... ידוע עוד מהרב דסלר את היסוד שניתנה מביאה אהבה! כשאדם מעניק לאחר זה גורם לקירוב הדעת בין השניים. אולם זה ברור שאין זה כלל אחיד לכולם, הרי אם אשת העשירי תקבל ליומולדת טבעת 'גולדפדי' זה יסתיים בסכנת נפשות. ואם אשה ששונאת בעלי חיים תקבל מבעלה מתנה לכלב קטן לבית, היא הרי לא תגמור לנבוח עליו. העניין במתנה הוא להראות קודם מחשבה חשבתית עליו! אך גם הערכה ורצון להודות על דברים טובים. אשה שדרשה מבעלה את המתנה גם אם הוא ייתן בסוף זה חסר כל ערך!... מתנה שנותנים רק כשחייבים חג או יומולדת היא הרבה פחות מועילה מלתת סתם כי "חשבתני לתת..."

היו פעם שני שכנים נדבן וקמצן שקנו מתנה לאשה. הנדיב קנה טבעת יפה ו...גיפ. אמרו לו למה? השבי, טבעת כי זה מתאים ליום נישואין. ו...גיפ, כדי שאם תרצה להחליף יהיה לך איך ליסוע לחנות... הקמצן קנה לאשתו קרוקס וטרמפולינה. אמרו לו למה? אמר הקרוקס כי פשוט זה עולה שתיים בעשר ש. וטרמפולינה, שאם היא לא תרצה - שתקפוץ...!

פינת ההלכה:

- הלכות גניבה וגזילה:
- * אסור מהתורה לגנוב אפילו פחות משהו פרוטה אף שאין חיוב להשיב שיעור זה.
 - * אסור לגנוב ולגזול גם מגוי, ויש מחלוקת אם איסורו מן התורה או רק מדרבנן.
 - * אסור לגנוב בצחוק... או כדי להחזיר. וק"ו שאין לגנוב כדי לעשות צער לאחר.
 - * הנכנס לחנות וטועם אם זה כדי לקנות מותר ורק מעט ממש לטעום. אך אם טועם טעימה שיש בה שיעור... או שאין כוונתו לקנות הרי זה גזל!
 - * אין לקנות מהגנב שיש בזה מסייע בידי עוברי עברה, שימשיך בגנבותיו.
 - * אם ראה פעם אחת מי שגונב יוכיח אותו ולא ימסור למשטרה, אך המוחזק בזה ולרא פוסק גם אחרי שהוכיחוהו יש למסור אותו לרשויות. ופורץ לבית ודאי יודיע!
 - * ילד קטן שנכשל בגניבה והגניבה כבר לא בעין, פטור לשלם כשיגדל ואפילו מלצאת ידי שמים. ומ"מ מדת חסידות לתת משהו לכפרה ולצדקה.

זכות העלון:

- * להצלת ליאור בן שלמה * ועדי גל בת חיים * לרפואת גולדיטה
- * בת פסיה רחל * להצלת ערן בן אסתר ושירה מרים בת צופיה *
- * רפואה שלימה ליונה בת מרים * רפואה שלימה והצלחה לאליעזר
- * בן נעמי ואסתר בת אמה * עדי בת יונה חזרה בתשובה ושתקים בית נאמן. * להצלת עומר ואוהד בני חגית